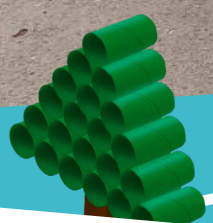

MIK MAK

clubblad voor
MIKMAKERS

Knutsel je eigen
kerstboom

Zo gaaf was de
speeldag

Op bezoek bij het
Duurzaamheidsplein

VIJF HEEL GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1** Omdat jij lid bent. Duh...
- 2** Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3** Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4** Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5** Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

UitgeMikMakt?

Jammer! Hopelijk heb je een leuke tijd gehad als MikMakker. Afmelden is eenvoudig. Stuur een mail naar mikmak@oss.nl. Je MikMak-spullen kun je inleveren bij de gemeentewerf (adres: Singel 1940-1945, nummer 300). Daar maken wij nieuwe MikMakkers blij mee. Superbedankt voor je inzet!

Clubblad voor MIKMAKKERS

Kerst bij De Elzenhoek 4

Doe-pagina 6

Knutsel je eigen kerstboom 8

Terugblik speeldag 11

Op bezoek bij het duurzaamheidsplein 12

MikMakkers in actie 14

Vriendenboekje 16

MikMakkers op wijsafari 18

Groente chips maken 20

Maak je eigen wenskaart 21

Winter doe-pagina 23

Strip 24

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakers.nl. De volgende uitgave verschijnt in de lente.

Redactie: Texperfs • Ontwerp: Circa Twee • Drukker: Wihabo • Verspreiding: dePostBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

AGENDA

Kerst bij de Elzenhoek

Noteer vrijdag 12 december maar vast in je agenda, want dan is er een kerstfeest bij stadsboerderij De Elzenhoek!

De Elzenhoek is helemaal in kerstfeer, met overal lichtjes, vuurkorven en kerstmuziek. Beleef het levende kerstverhaal, laat je prachtig schminken, rooster marshmallows of ga lekker knutselen!

Ook staat er een verlichte draaimolen, dus maak gerust een ritje. O ja, een tip: de voorstelling van de winterprinses in de sneeuwbol is geweldig! En natuurlijk is er allerlei lekkers te eten en drinken.

Het kerstfeest duurt van 17.00 tot 19.30 uur. Zien we je daar? Het adres van De Elzenhoek: Anna van Schuurmanstraat 602 in Oss.

Help je mee vuurwerk opruimen?

Ga jij op 1 januari ook vuurwerk opruimen? Super! Samen maken we de straten schoner.

Vraag wel een volwassene om hulp, want oud vuurwerk kan gevaarlijk zijn. Daarom geven we je drie tips:

1. Steek geen oud vuurwerk meer aan. Kan erg gevaarlijk zijn!
2. Gooi je vuurwerk in een vuilniszak? Prima! Maar maak het oude vuurwerk wel eerst nat. Het kan namelijk nog warm zijn. (Helemaal afkoelen kan soms een dag duren.)
3. Vuilniszak vol? Gooi hem dan in de restcontainer. Opgeruimd staat netjes!

Wist je dat...

... bijna alle vuurpijlen weer ergens op de grond landen? Maar een klein deel (tien procent) verbrandt helemaal in de lucht.
... vuurwerkresten slecht zijn voor planten en dieren? Superfijn dus als je meehelpt met opruimen!

Magisch Hoessenbosch

Openluchttheater Hoessenbosch is op 20 december in magische sferen: gezellige lichtjes, kerstmuziek, versgebakken wafels, oliebolletjes en nog veel meer!

Zoals optredens van een kerstkoor en van dansstudio Dance a Lot en toneelspelers die het kerstverhaal spelen. Ook kun je op pad met een stempelkaart vol spelletjes. Verzamel je alle stempels? Dan krijg je een klein cadeautje van de kerstman. Tot slot kun je je eigen kerstwens ophangen in de Hoessenbosch-wensboom.

Kom je samen met je gezin, familie en vrienden genieten van een magische winteravond in Hoessenbosch? De kerstman kijkt alvast uit naar je komst! Vrijdag 20 december, van 17.00 tot 21.00 uur. De entree is gratis. Het adres van openluchttheater Hoessenbosch: Hoessenboslaan 51 in Berghem.

Winterglow bij SEC

In de kerstvakantie is het in het centrum van Oss weer Winterglow! Wil jij een uur lang meedoen aan spannende glow-in-the-dark-activiteiten, zoals lasergamen en bowling? Meld je dan aan! Meedoen kost € 3,50.

Winterglow wordt georganiseerd door het SEC. Het vindt plaats op 22, 23 en 24 december, steeds tussen 12.00 en 16.00 uur. Aanmelden kan via moveoss.nl.

Magische poppenworkshop

Wil jij je eigen pop maken? Kom dan op 2 januari naar de poppenworkshop bij Museum Jan Cuneni!

De workshop start twee keer: om 10.45 uur en om 14.00 uur. Als je 6 jaar of ouder bent (maximaal 12), kun je meedoen. En goed nieuws: eigenlijk kost meedoen 5 euro, maar als je je MikMakkersspasje meeneemt, is het gratis!

Je gaat aan de slag met pollepels, afwasborstels, stofjes en allerlei grappige materialen. En na de workshop is er een kleine voorstelling. Daar kun je je zelfgemaakte pop aan iedereen laten zien! Misschien heb je er zelfs wel een spannend poppenverhaal bij bedacht...

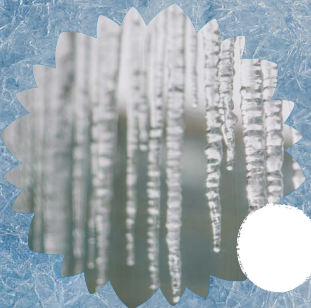
Meedoen? Scan de QR-code en geef je op!

NAAR BUITEN DOE PAGINA

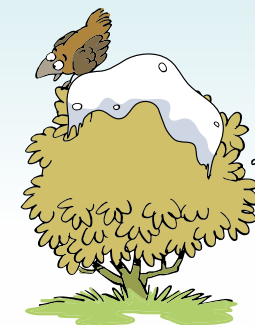
Winterbingo

Wat kom je buiten allemaal tegen als het vriest? Zet je muts op en trek je warme handschoenen aan: tijd voor een winterbingo! Kun jij de volgende dingen vinden:

HELP DE VOGELS IN DE WINTER

Veel vogels vinden het in de winter lastig om eten te vinden. Jij kunt ze een handje helpen! Bijvoorbeeld door gave voederkopjes op te hangen. Doe je mee?

Dit heb je nodig:

- Oude kopjes (of cupcakevormpjes)
- Vogelvoer
- Blokken frituurvet
- Stokjes
- Schaal (om in te kneden)
- Touw
- Lepel
- Vork

Zo maak je voederkopjes:

- Knead het frituurvet zodat het zachter wordt (of vraag thuis of je het voorzichtig kunt verwarmen)
- Pak een vork en meng het vet en het vogelvoer.
- Doe het geprakte mengsel in de kopjes.
- Stop een stokje in het gevulde kopje. (Hier kunnen de vogeltjes straks op zitten.)
- Laat het mengsel in de kopjes hard worden.
- Hang de voederkopjes op een plek waar de vogeltjes rustig kunnen pikken. Ze zijn je zeker dankbaar!

DUURZAME FEESTDAGEN

Knutsel je eigen kerstboom van wc-rollen

Zo pak je het aan:

- Verf 21 rollen groen (ook aan de binnenkant).
- Verf 3 rollen bruin (dit wordt de stam).
- Is de verf droog? Pak dan zes groene wc-rollen. Leg één rol neer en lijm er een tweede rol tegenaan. Ga zo door tot je een rij van 6 rollen hebt.
- Nu de tweede rij. Leg vijf wc-rollen precies tussen rollen van de eerste rij in en lijm ze vast.
- Ga zo door, telkens met een rol minder. Uiteindelijk heb je bovenop nog één rol.
- Lijm de drie bruine rollen rechtop aan elkaar (in een soort driehoek).
- Lijm de boom om de stam, laat goed opdrogen en klaar!

Tip: versier je kerstboom. Bijvoorbeeld met zelfgeknipte rondjes (gebruik een krant of een tijdschrift). En heb je thuis kleine kerstballetjes met haakjes? Knip of prik dan een klein gaatje in sommige wc-rollen en hang de ballen erin!

heb je meer dan 24 wc-rollen? Dan kun je je kerstboom groter maken! De onderste rij begint dan met een rol meer.

Dit heb je nodig:

- 24 wc-rollen (of meer voor een grotere kerstboom)
- Groene en bruine verf
- Kwasten
- Lijm
- Versiersels

Maak je eigen kerstlichtje

Een kerst zonder lichtjes – dat kan toch niet? En de mooiste kerstverlichting maak je helemaal zelf. Bijvoorbeeld door een leeg jampotje te versieren. Beschilder het potje in de mooiste kerstkleuren, plak uitgeknipte kerstplaatjes op het glas of knip dunne repen van crêpepapier of zijdepapier. Zet er een waxinelichtje in en klaar is je eigen kerstlichtje!

Hip: cadeaus inpakken in stof

Heb je genoeg van inpakpapier? EnXwil je je kerstcadeaus eens anders inpakken? Dan hebben we een tip voor je. In Japan is het namelijk superhip om je cadeautjes in te pakken in... stof!

Japanners zijn dol op knutselen. En inpakken kunnen ze als de beste. Voor cadeaus inpakken in stof hebben ze zelfs een naam: furoshiki. Leuk en superduurzaam, want je kunt de stof gewoon weer opnieuw gebruiken.

Wil je dit ook proberen? Dan werkt dunne stof het fijnste. Bijvoorbeeld een oude theedoek. Of een dunne sjaal die niet meer wordt gebruikt. Stof met vrolijke kleuren of leuke patronen is natuurlijk nóg leuker.

Pak je cadeau in, maak bovenop een stevige knoop en versier je cadeau met een bloem, tak of een leuke kaart. Wedden dat het mooi wordt?

VIJF VERSCHILLEN?

Kun jij ze vinden?

Er zijn in Oss en in de dorpen veel plekken waar zwerfafval ligt. Daarom hebben we onze strip-MikMakkers naar het Jan-Cunen park gestuurd. Help jij ze een keertje mee MikMakken?

Deze twee foto's lijken hetzelfde, maar... dat zijn ze niet! Kun jij de vijf verschillen vinden?

1. Blikje 2. Vogel 3. Drol 4. Peuk 5. MikMak logo

Nieuwe jeugdburgemeester

Oss heeft een nieuwe jeugdburgemeester! Dat is Julia van Hoek (9 jaar) uit Teeffelen. Extra leuk: Julia is MikMakker!

Er zijn ook nieuwe jeugdwehouders: Aimee Kuan (9) uit Oss, Vera Bongers (9) uit Berghem en Teun van der Zande (10), uit Maren-Kessel. Teun is ook MikMakker, geweldig toch? O, enneh, wehouders zijn mensen die de burgemeester helpen om belangrijke dingen te regelen. Wat Julia, Aimee, Vera en Teun het liefste willen? Oss nóg leuker, veiliger en groener maken. Op de foto zie je ze samen met een echte wehouder: Kees van Geffen. Mooi clubje hoor!

Zwerfafvalkarretjes!

Wist je dat er ook volwassen MikMakkers zijn? Ook zij ruimen zwerfafval op en houden de buurt schoon. Een MikMak-empertje hebben ze niet. Maar sinds kort hebben ze wel wat anders: ze gaan op pad met zwerfafvalkarretjes. Leerlingen van Het Hooghuis ZuidWest hebben deze karretjes speciaal gemaakt voor de oudste MikMakkers. Supermooi toch?

Ideeën gezocht voor carnaval

Weet je nog? Vorig jaar liepen er heel wat MikMakkers mee in de jeugd-carnavalsoptocht. En dat was zó gaaf, dat we volgende carnaval weer mee willen lopen. Jij ook?

We willen er natuurlijk een mooi optreden van maken. Dus zoeken we naar superleuke ideeën! En naar MikMakkers die mee willen helpen. Met bouwen bijvoorbeeld.

Houd jij van MikMakken én van carnaval? Meld je dan meteen aan! Stuur een mailtje naar mikmak@oss.nl. Alle ideeën zijn welkom. Samen maken we er een geweldige carnaval van!

Op bezoek bij het Duurzaamheidsplein

OEPS, EEN TROUWRING TUSSEN HET AFVAL

MikMakers Leonie (12), Evelien (12), Jesse (12) en Tess (10) gingen op bezoek bij het Duurzaamheidsplein. Daar stelden ze Ron en Job een boel slimme vragen. Welke? Lees maar gauw verder!

Bij het Duurzaamheidsplein kun je afval brengen dat niet in je restcontainer past. Zoals tafels, tapijten, matrassen en nog veel meer. Ook kun je er afval heenbrengen dat niet in je container

mag. Bijvoorbeeld chemisch afval, zoals verblikken, batterijen en spaarlampen. De MikMakers werden ontvangen door medewerkers Ron en Job. Of zij veel weten van afval? Zeker weten!

Tess: "Hoeveel afval krijgen jullie per week binnen?"

Job: "Een hele hoop! Iedere week wel 50 containers vol. En in iedere container past ongeveer 5.000 kilo afval. Dus dat is 250.000 kilo."

Evelien: "Hoe kunnen jullie zó veel afval goed scheiden?"

Ron: "We hebben voor al het afval een aparte container. Voor papier, hout, plastic, tuinmeubels en nog veel meer."

Leonie: "Wat doen jullie met afval van meerdere materialen? Zoals matrassen of stoelen?"

Ron: "Matrassen kun je heel goed recyclen. Meestal maken ze er isolatie van: materiaal om huizen warm te houden. En soms kunnen we materialen splitsen. Bijvoorbeeld: de stof van houten stoelen afhalen. Lukt dat niet? Dan wordt het verbrand."

Jesse: "Wat gebeurt er met afgekeurd afval?"

Job: "Als mensen bijvoorbeeld te veel afval in de PMD-zak stoppen, wordt dat verbrand."

Tess: "Verbranden jullie wel eens iets dat niet de bedoeling is?"

Job: "Ja hoor, dat gebeurt. Bijvoorbeeld als iets in de verkeerde container terecht komt. Gelukkig zien we dat vaak op tijd. Dan vissen we het eruit."

Tess: "Is er wel eens iemand in een container gevallen?"

Job: "Nog nooit, gelukkig. Maar wel spullen! Autosleutels, huissleutels, telefoons... En iemand heeft ooit haar handtasje erin laten vallen. Gelukkig konden we die terugvinden. Ook is er wel eens een trouwring in gevallen. Zoiets kleins kun je moeilijk opsporen. Goed opletten dus!"

Leonie: "Is afval inleveren gratis?"

Job: "Het meeste wel. We vragen er alleen geld voor als we zélf ook moeten betalen om het weg te brengen. Bijvoorbeeld om te laten verbranden."

Tess: "Denken jullie dat mensen over 10 jaar hun afval beter scheiden?"

Ron: "Ik hoop van wel. Veel mensen zijn nu al heel goed bezig. Als we allemaal zo doorgaan, denk ik dat het goedkomt."

De laatste vraag aan Ron en Job: wat vinden jullie eigenlijk van de MikMakers?

Ron: "MikMakers zijn keigoed bezig. Minder afval in de natuur is beter voor mensen, dieren en planten. Dus jullie geven het goede voorbeeld! En daar mogen jullie trots op zijn. Dat zijn wij in ieder geval wel!"

Tip: gooi je oude spullen niet zomaar weg. Boeken, spelletjes of kleding die nog goed is, kun je bijvoorbeeld perfect naar de kringloop brengen. En kapotte apparaten kun je laten repareren in een Repaircafé. Zo krijgen je oude spullen een nieuw leven!

Wist je dat:

- We bij het Duurzaamheidsplein wel 35 verschillende soorten afval scheiden?
- Er op een drukke dag wel 1.000 mensen afval komen brengen?
- Je het meeste afval gratis naar het Duurzaamheidsplein kunt brengen?
- We ook veel elektrische apparaten inzamelen? Daar zitten waardevolle grondstoffen in, zoals goud, zilver en koper.
- Je van het goud uit 200 mobiele telefoons een trouwring kan maken?!
- Je ook klein gevaarlijk afval kunt inleveren? Zoals verf, batterijen en spaarlampen.
- Er een demontagehal is, waar we afval uit elkaar halen?
- Het Duurzaamheidsplein samenwerkt met het kringloopbedrijf?
- Dat er vaak schoolklassen op bezoek komen voor een rondleiding? Misschien is jouw klas wel de volgende!

Mikmakers In actie!

OOK IN DIT CLUBBLAD STAAN? STUUR JE FOTO
VIA WHATSAPP NAAR 06 2914 6407 OF MAIL NAAR MIKMAK@OSS.NL

Wist je dat robohond BamBam ook high-fives
uitdeelde op de Hoessenbosch-speeldag?

Aan aandacht en liefde kwam
robohond BamBam niets tekort!

Er is een hele lange
kettingreactie gemaakt!

Feestdag Hoessenbosch:
het was soms erg spannend.

MikMakers zijn fanatiek
aan het bouwen in het
Hoessenboschtheater

Schop de bal maar in de goal:
opgeruimd staat netjes!

Pas maar op voor deze MikMakers,
want ze schieten met scherp!

Kermis Lith: spik en span

Alweer een superprestatie van
de MikMakers: tijdens de Lithse
kermis maakten zij het kermisterrein
helemaal schoon. En dat was te
zien! Er was geen vuiltje meer
te bekennen. Na het harde werk
werden de MikMakers beloond
met vrijkaartjes en oliebolletjes.
Genieten maar!

Altijd prijs met deze twee
MikMakers: wat hebben ze goed
gewerkt op de Lithse kermis!

Deze MikMakker was er ook bij
op de kermis in Lith: het kermisterrein
was prachtig schoon.

Wat een gave speeldag!

Wat was het een fijne speeldag! Op 19 oktober kwamen veel MikMakers naar het Hoessenboschtheater in Berghem. Een heerlijke plek om lekker buiten te spelen.

Er was van alles te beleven. Enjoy Cleaningup was er met robohond BamBam, die allerlei kunstjes kan: pootjes geven, hinkelen, een hartje maken met zijn voorpoten, zitten en omrollen.

Met de 3D-bril op gingen veel MikMakers op reis door de zee. Ook werd er fanatiek gelasergamed in het bos (supergaaf) en er werd een kettingreactie gebouwd met afval: bouwen, bouwen en nog eens bouwen!

Ook de ruilbeurs was een succes. Er werd heel wat speelgoed geruild. Want wat voor de één oud is, voelt voor de ander splinternieuw!

Wat Stef, Mara en Fenne in de herfstvakantie hebben gedaan? Ze zijn gaan skeelerschaatsstepMikMakken. Prachtige activiteit hoor!

Echte MikMakers zien geen vuiltje of propje over het hoofd. Kijk maar eens naar deze kanjer!

**Kennismaken met
MikMakkers**

Wie ben ik?

Naam: emma

Leeftijd: 7

Woonplaats: Klisseling

Later word ik:
nienja en
mielieter

Mijn grootste droom:
de heeler weer
old van nienja

Dit eet ik heel graag:

ijsen maen en kaebendrop

En dit lust ik echt niet:

sjammiejons

Hier ben ik fan van:

wuroonaana

Ik ruim het liefst samen op met:

sterre

Hier heb ik voor het laatst opgeruimd:

van te Klisseling

Afval op straat vind ik:

net kunnen

Mijn favoriete

film

sitch

tv-programma

wie is de
mal

boek

het dagboek
van ultjeen
emma

**Daarom ben ik
MikMakker**

om dat
ik het goed
vind voor
de natuur

Mijn hobby's:

skieieren

**Mijn
lievelingsvak
op school:**

tekena

MIKMAKKERS OP WIJKSAFARI

MikMakers zijn overal. In dorpen, wijken en straten ruimen ze zwerfafval op. We zijn benieuwd naar hun avonturen. Dus... gaan we samen op pad! Dit keer ontmoeten we een heleboel fanatieke MikMakers bij Thuis in Oss!

Thuis in Oss is een opvang. Hier wonen mensen die zijn gevlucht uit hun eigen land. Vaak omdat het daar niet veilig is, bijvoorbeeld door oorlog.

In Oss wonen veel vluchtelingen bij Thuis in Oss. Zoals Emre en Aylin Yilmaz. Ze wonen er met hun twee zonen: Kerem (7) en Arda (5).

Op weg naar de basisschool van Kerem en Arda zag Emre veel zwerfafval. En dus kwam Emre in actie. Hij vertelt: "Afvval hoort niet in de natuur. We willen juist de natuur schoonhouden en beschermen."

Toen Emre hoorde over MikMak, wist hij genoeg. "Dat wilde ik ook! We werden meteen lid. Eerst alleen samen met Aylin, Kerem en Arda. Maar later wilden ook andere kinderen meedoen. Kinderen uit Irak, Jemen, Jordanië, Syrië, Oekraïne, Afghanistan... Soms zijn we met heel veel."

Ook Kerem komt erbij staan. We vroegen hem:

Waarom ben je MikMakker geworden?

"Omdat het buiten niet vies mag worden. Veel afval op de stoep en in de natuur ziet er niet mooi uit. Daarom ruimen we op."

Wat voor afval vinden jullie?

"Colablikjes, papier, snoepverpakkingen, sigaretten en nog veel meer. Maar als wij geMikMakt hebben, ziet het er beter uit."

Is het leuk om te doen?

"Ja. Het is fijn om op te ruimen. En MikMakken is gezellig. Meestal voelt het als buitenspelen."

Heb je een tip voor andere MikMakkers?

"Maak afspraken met volwassenen. Bijvoorbeeld om bij elkaar te blijven. En niet op de weg te lopen. Veilig opruimen is belangrijk!"

Wil jij ook op wijksafari? Stuur dan een mailtje naar mikmak@oss.nl. Misschien komen we de volgende keer langs bij jou!

SCHILLENCHIPS? LEKKER!

Verdwijnen er bij jou thuis na het koken wel eens schillen in de groene kliko? Heel goed! Maar wist je dat je er ook zelf gezonde (en vooral lekkere) chips van kunt maken? Daar gaan we!

1. Verzamel groenteschillen, bijvoorbeeld van (zoete) aardappel, biet, knolselderij of wortel.
2. Was de schillen goed af en dep ze droog.
3. Leg ze op een bakplaat met bakpapier (of in een ovenschaal).
4. Druppel er wat (olijf)olie over.
5. Strooi er wat zout, peper of paprikapoeder over en hussel alles goed door elkaar.
6. Bak de schillen in een voorverwarmde oven (200 graden) totdat ze knapperig zijn. Dat duurt ongeveer 15 tot 20 minuten.
7. Laat de schillenchips afkoelen. En dan... smullen maar!

Tip: hou je meer van zoet? Maak dan chips van appelschillen of dunne plakjes appel. Strooi er wat kaneel over. Mmmm!

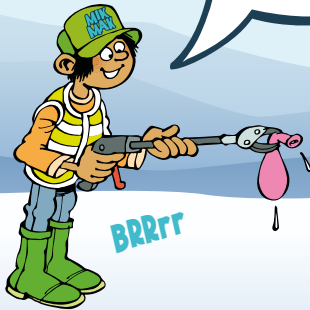

MAAK JE EIGEN WENSKAART

Kleur en teken de twee kaarten hieronder, knip de kaarten uit op de stippenlijntjes en verstuur ze naar je beste vrienden of familie. We zijn al begonnen aan de eerste!

Zo! weer
zwerfafval
opgeruimd.

Waar is
iedereen
eigenlijk?

Hallo?

HALLO
OOOO
OOOO
??!!

Ik snap er
niks van!

Het is ook
nog vuil hier...

Lekker,
die warme
chocomelk!

Ik heb het
gevoel dat
we iemand
vergeten...

